

میرزا محسن نیشابوری و تالیف کتاب دره التاج

۱۵ بهمن ۱۳۹۹ ساعت ۱۲:۰۴

از دیرباز رسم چنین بود که گاه کسانی از روضه‌خوان‌ها، روضه‌های خود را می‌نوشتند و به شکل کتاب در دسترس دیگران قرار می‌دادند. جمع‌آوری و بررسی روضه‌های مکتوب و ضبط روضه‌های شفاهی، مهم‌ترین ابزاری است که در شناخت کارکرد اجتماعی روضه و روضه‌خوان به کار می‌آید.

از دیرباز رسم چنین بود که گاه کسانی از روضه‌خوان‌ها، روضه‌های خود را می‌نوشتند و به شکل کتاب در دسترس دیگران قرار می‌دادند. جمع‌آوری و بررسی روضه‌های مکتوب و ضبط روضه‌های شفاهی، مهم‌ترین ابزاری است که در شناخت کارکرد اجتماعی روضه و روضه‌خوان به کار می‌آید. در میان کتاب‌هایی که روضه‌خوان‌ها نوشته‌اند، یکی از بهترین آن‌ها، کتابی است باقی مانده از دوران نزدیک به مشروطه، با نام دره التاج و مرقاة المعراج که سیر کوتاهی در آن به روشن شدن موضوع این نوشتار کمک شایانی خواهد کرد. حاج میرزا محسن نیشابوری (۱۲۲۷ ش / ۱۳۰۳ ش) ملقب به تاج‌الواعظین و متخلص به تاج واعظ، مؤلف دره التاج، در ۳ صفر ۱۳۲۴ / ۷ اردیبهشت ۱۲۸۵، دره التاج را در قطع رحلی و با ۳۶۳ صفحه به همراه فهرست مطالب در بادکوبه به چاپ رساند. دره التاج در عین حال مجموعه‌ای است مشتمل بر سرگذشت مؤلف و مطالبی به نظم و نثر درباره توحید و نعت پیامبر (ص) و امامان شیعه و مراثی آن نفوس شریف و ذکر واقعه کربلا از هنگام خروج امام حسین (ع) از مدینه تا اسارت خاندانش به همراه حکایات و اندرزهایی برای تربیت اخلاقی مردمان. بخشی از آن نیز حاوی چیستان و اوراد و اذکار و طلسمات و ختوم است. آگاهی ما از زندگی تاج واعظ اندک است. میرزا محسن در خانواده‌ای زاده شد که نیاکانش همه اهل منبر بودند. از چگونگی دانش‌اندوزی و میزان تحصیل او آگاهی درستی نداریم. از کتابش برمی‌آید، شاعری بود خوش ذوق و نویسنده‌ای با نثری پخته. با ادب عرب و تفسیر قرآن و حدیث نیز آشنا بود. افزون بر فلسفه و عرفان، در ادب فارسی به ویژه موسیقی، تبحری تمام داشت.

منبع: طاهراحمدی محمود، تشکل‌های مذهبی: مجالس روضه خوانی به روایت تاج واعظ، تاریخ اسلام، زمستان ۱۳۸۰ - شماره ۸، از صفحه ۱۰۵

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarih.com/news/48194/اح-ال-تدره-كتاب-تاليف-نیشابوري-محسن-ميرزا>